

ОТКРИЈ
НЕВЕРОВАТНЕ
ЧИЊЕНИЦЕ

ДЕЧЈИ АТЛАС СРБИЈЕ

ИСТРАЖИ
И УПОЗНАЈ
СРБИЈУ!

ЋАРСКА

ТСКА

ОСНА
И
ЦЕГОВИНА

ЦРНА ГОРА

ранско

АЛБАНИЈА

СРБИЈА се налази у јужном делу Европе. Већим делом захвата Балканско полуострво, где преовлађују брда и планине, а мањим Панонску низију, где су равнице.

РУМУНИЈА

БУГАРСКА

МАКЕДОНИЈА

У саставу Републике Србије
налазе се две аутономне
покрајине: Војводина и
Косово и Метохија.

Покрајина Војводина
лежи у плодној равници
Панонске низије.

Покрајина Косово и
Метохија налази се под
протекторатом
Једињених нација.

ПОДЕЛА ТЕРИТОРИЈЕ СРБИЈЕ НА ОКРУГЕ

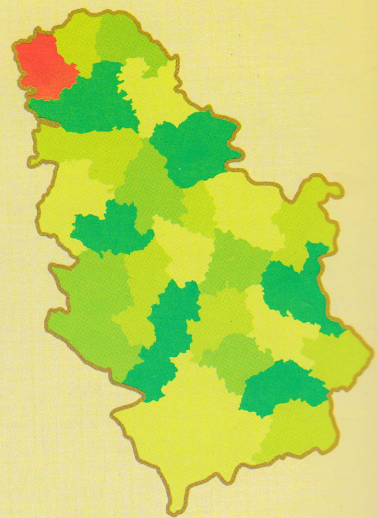

Застава Републике Србије

ЗАПАДНА БАЧКА

АЂАРСКА

СЕВЕРНА
БАЧКА

ЈУЖНА
БАЧКА

КРВАТСКА

СОМБОР

Сомбор се налази у близини границе са Хрватском са једне стране и границе са Мађарском с друге. Познат је по свом зеленилу.

Градска кућа

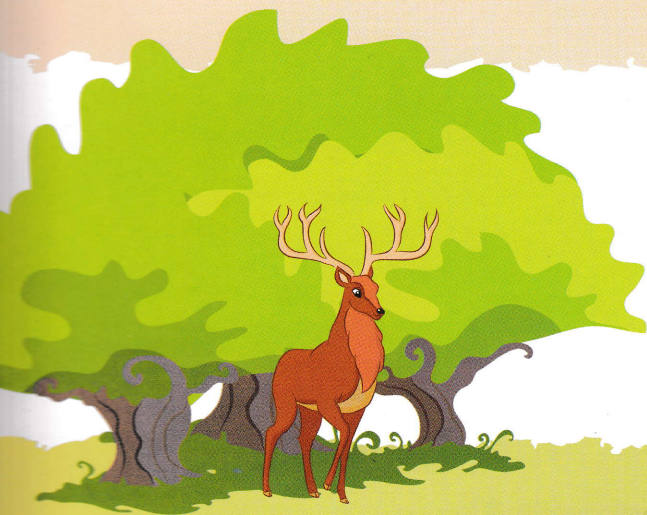

Специјални резерват природе ГОРЊЕ ПОДУНАВЉЕ

Простире се уз обалу Дунава. Једно је од ретких подручја у Европи које је станиште многих биљака и животиња заштићених законом. Неке од угрожених врста су: орао белорепан, црна рода, чапље...

ВИНСКИ ПОДРУМИ У ЦРВЕНКИ

У подрумима са озиданим сводовима, од којих су неки дугачки до 200 метара, чувано је вино и виноградарски алат. Некада је било преко 600 подрума, а данас је преостало око 30.

ШУМА ЈУНАКОВИЋ

Шума ЈУНАКОВИЋ је споменик природе. Ово подручје је стављено под заштиту као Парк шума. Ту се могу видети многобројни јелени.

Војводина је испресецана каналима који служе за наводњавање, одводњавање и одбрану од поплава. Највећи канал је Дунав-Тиса-Дунав или скраћено канал ДТД.

СЕВЕРНА БАЧКА

ПАЂАРСКА

Суботичка
шума

Суботичка
пешчара

Суботица

Палић

Лудашко
језеро

Палићко језеро

Бајмок

Стара
Моравица

Чантавир

Зобнатица

Река Чик

Бачка Топола

ЗАПАДНА
БАЧКА

Мали Иђош

Криваја

СЕВЕРНИ
БАНАТ

ЈУЖНА
БАЧКА

СУБОТИЦА

Највећи град Севернобачког округа је Суботица. Налази се у близини границе са Мађарском. Суботица је најсевернији град Републике Србије.

Градска кућа

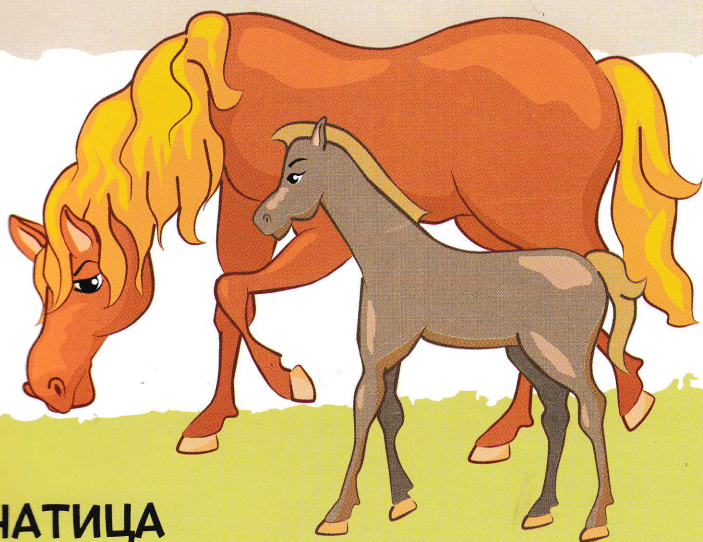

ПАЛИЋКО ЈЕЗЕРО

Палићко језеро је највеће језеро у Србији, настало природним путем. Некада је вода у језеру била слана. Представља туристички центар Војводине. Део је заштићеног подручја Парк природе ПАЛИЋ.

ЛУДАШКО ЈЕЗЕРО

Лудашко језеро је Специјални резерват природе. Оно је природно станиште ретких биљака и животиња, као што је риба чиков, жаба чешњарка и многе друге.

ЗОБНАТИЦА

Зобнатица својом традицијом дугом већ 200 година центар је коњарства и коњичког спорта. Позната је по ергели расних коња.

Пешчаре су мање песковите површине са елементима пустињске климе. У њима се могу видети дине и пешчана острвца. Данас су пешчаре углавном под травом. У Србији се јављају у Панонској низији и Подунављу.

ЈУЖНА БАЧКА

НОВИ САД

Нови Сад је други град у Србији по броју становника. Дуго је био центар српске културе. Са друге стране Дунава уздиже се Петроварадинска тврђава из које се пружа поглед на цео Нови Сад.

Петроварадинска тврђава

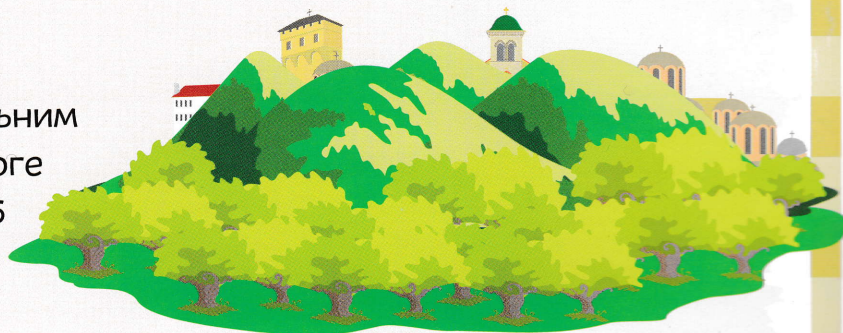
БАЧКА ТВРЂАВА

Бачка тврђава је средњовековна тврђава у близини града Бача. Спада у водене градове јер је некада са свих страна била окружена реком и прилазило јој се покретним мостом.

Национални парк ФРУШКА ГОРА

Фрушка гора је острвска планина богата биљним и животињским врстама, међу којима су многе законом заштићене. На планини се налази 16 манастира подигнутих у средњем веку.

ДВОРАЦ ФАНТАСТ

Дворац Фантаст припадао је породици Дунђерски. Осим по својој лепоти, дворац је познат по ергели расних коња. Некада је на имању било 1400 коња, од којих је најлепши и најпознатији био Фантаст.

У Јужнобачком округу се налази неколико Специјалних резервата природе: Тиквара, Карађорђево, Батремара, Ковињско-петроварадински рит, Тителски брег и Парк природе Јетричка.

СРЕМ

ЈУЖНА
БАЧКА

СРЕДЊИ БАНАТ

Дунав

Ст. Сланкамен

Инђија

Стара
Пазова

Пећинци

БЕОГРАД

КОЛУБАРА

МАЧВА

Археолошко
налазиште
Долина
шлемова

Шид

Археолошко
налазиште
Градина

Ердевик

Сремска
Митровица

Ириг

Рума

Засавица

Археолошко
налазиште
Гомолава

Сава

Обедска
бара

Босут

Сава

Студва

СРЕМСКА МИТРОВИЦА

Сремска Митровица је један од најстаријих градова у Србији. У доба Римљана звао се Сирмијум и у њему су живели многи римски цареви. Део остатака римског града је ископан док се већина налази испод данашње Сремске Митровице.

Специјани резерват природе ЗАСАВИЦА

Пре око 100 година даброви су нестали у целој Србији.

Музеј из Минхена (Немачка) поклонио нам је 16 породица даброва који су се населили у резервату Засавица. Добро су се прилагодили, изградили домове и имају принове.

Археолошко налазиште ДОЛИНА ШЛЕМОВА

У околини места Беркасово налази се археолошко налазиште названо Долина шлемова. У долини су пронађени делови римске војне опреме и позлаћени шлемови украшени драгим камењем који су постали светски познати.

Специјани резерват природе ОБЕДСКА БАРА

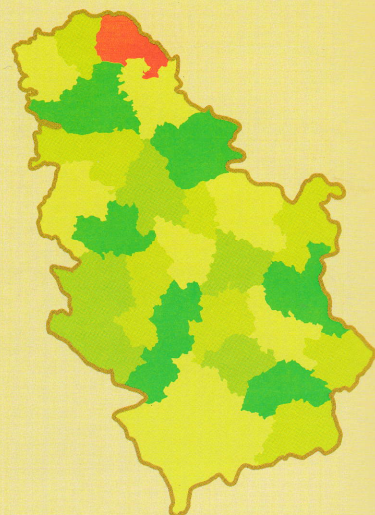
Обедска бара је заштићени резерват зато што је станиште бројних животињских и биљних врста. Уписана је у списак мочвара од међународног значаја, а због многобројних птица (58 000 парова) сврстана је у подручје од изузетног значаја за птице Европе.

На подручју Сремског округа постоји неколико археолошких налазишта из доба праисторије. У Градини на Босуту и Гомолави код Хртковаца пронађени су остаци насеља, посуђе, фигуре...

СЕВЕРНИ БАНАТ

КИКИНДА

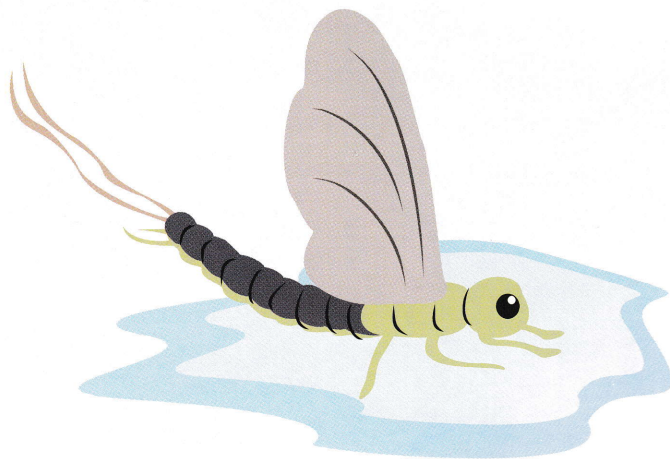
Кикинда се налази у близини српско-румунске границе. У Кикинди постоји много сачуваних старих грађевина које су сврстане у листу споменика културе од великог значаја.

Градска кућа

ТИСКИ ЦВЕТ

Тиски цвет је инсект који спада у водене цветове и строго је заштићен у Србији. Име је добио по реци Тиси коју настањује. У пролеће инсекти се роје на површини реке и изгледа као да је Тиса процветала.

Специјани резерват природе СЕЛЕВЕЊСКЕ ПУСТАРЕ

Резерват се састоји из 10 „острвских” велина окружених њивама и воћњацима. Станиште је многих ретких биљних и животињских врста. Најзначајнија природна вредност овог резервата је птица МОДРОВРАНА.

Специјани резерват природе ПАШЊАЦИ ВЕЛИКЕ ДРОПЉЕ

Велика дропља је једна од највећих птица у Европи. Веома је ретка. Велика дропља је сврштена на светску Црвену листу угрожених врста којима прети изумирање. Пашњаци велике дропље су једино станиште ове птице у Србији и једно од ретких станишта у Европи и свету.

На територији читаве Војводине некада је било много ветрењача и двораца. Данас се може видети само неколико сачуваних ветрењача. Неки дворци су обновљени и отворени за посетиоце.

СРЕДЊИ БАНАТ

СЕВЕРНИ
БАНАТ

РУМУНИЈА

ЈУЖНА
БАЧКА

СРЕМ

ЈУЖНИ
БАНАТ

Ново
Милошево

Дворац
Нојхаузен

Нови
Бечеј

Слано
Копово

Арача

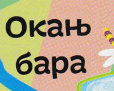
Нова Црња

Торда

Русанда

Меленци

Окањ
бара

Зрењанин

Лазарево

Сечањ

Дворац
Данијел

Канал ДТД

Царска
бара

Ечка

Бегеј

Тамиш

Перлез

Дунав

Градска кућа

ЗРЕЊАНИН

Стари називи града били су Петровград и Велики Бечкерек. Садашње име град је добио по народном хероју Жарку Зрењанину. У граду постоји много сачуваних старих грађевина које су сврстане у листу споменика културе од великог значаја.

Специјани резерват природе СЛАНО КОПОВО

Славо Копово је једно од последњих очуваних сланих језера. Занимљивост је што се ту гнезде неке птице које обичајено живе крај обале мора. Једна од њих је и САБЉАРКА, позната по свом необичном сљуну.

АРАЧА

Арача је средњовековна црква која се налази између Новог Бечеја и Новог Милошева. Не постоје подаци када је изграђена, али се претпоставља да је реч о 13. веку.

Специјани резерват природе ЦАРСКА БАРА

Простор Царске баре испреплетан је рекама, каналима, барама и језерима. Овај резерват је постао светски познат по птицама којих има око 240 врста и уписан је у листу мочварних подручја од међународног значаја. Једна од ретких птица која се овде може видети је ЧАПЉА КАШИКАРА.

Подручје језера Русанда и његове околине проглашено је за Парк природе. У 19. веку, због познате лековитости блата овог сланог језера, на обали је настала бања.

ЈУЖНИ БАНАТ

ПАНЧЕВО

Панчево лежи на ушћу Тамиша у Дунав. Крај Панчева се налази највећа рафинерија нафте у Србији. Град Панчево богат је парковима и споменицима културе од великог значаја.

Успенска црква

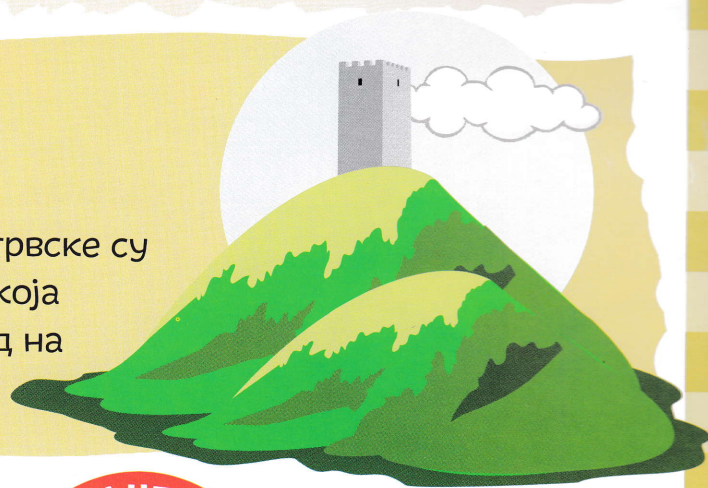

Специјани резерват природе ДЕЛИБЛАТСКА ПЕШЧАРА

Делиблатска пешчара је јединствена пешчара у Европи. Живи свет у њој представља природне реткости у свету. Станиште је око 900 врста биљака, од којих су најпознатије орхидеје и божури, и великог броја угрожених птица грабљивица.

ВРШАЧКЕ ПЛАНИНЕ

Вршачке планине, често зване и Вршачки брег, острвске су планине. На једном врху се уздиже Вршачка кула која представља симбол града. Одатле се пружа поглед на Вршац, Војводину и Румунију.

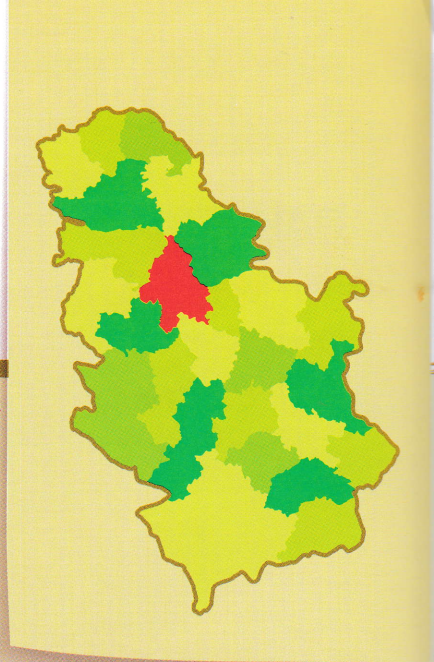
Археолошко налазиште СТАРЧЕВО

Старчево је веома важно археолошко налазиште, па је по њему читав један период каменог доба добио назив Старчевачка култура. Ту је пронађено оружје, оруђе, посуђе и необичне фигуре. Ископани су остаци насеља – основе земљаних кућа и огњишта.

Осим Делиблатске пешчаре, заштићена подручја у Јужном Банату су: Паркови природе Мали Вршачки рит и Поњавица; Специјални резерват природе Краљевац и Споменик природе Ивановачка ада.

БЕОГРАД

БЕОГРАД

Београд је главни и највећи град Србије. Један је од најстаријих градова у Европи. Основали су га Келти у 3. веку п. н. е. а касније је постао римско насеље Сингидунум. Лежи на ушћу Саве у Дунав где се Панонска низија спаја са Балканским полуострвом.

АВАЛА

Авала је ниска планина поред Београда. На вишем врху Авале, после Првог светског рата, изграђен је споменик Незнаком јунаку. На нижем врху се налази познати Авалски торањ, највиша грађевина у Србији и симбол града Београда.

Археолошко налазиште ВИНЧА

Археолошко налазиште у Винчи је због свог значаја уцртано на мапу светске културне баштине. Винчанска култура је трајала дуже од 1000 година. Бројни предмети и фигурине пронађене у Винчи постале су светски познате.

СЕЛТЕРС БАЊА

Селтерс бања се налази у подножју планине Космај у близини Младеновца. Први извор „чаробне воде“ пронашла су два брата која су копала бунар у 19. веку. Касније је пронађен и други извор. Лековита вода ове бање је врућа и слана.

Велико ратно острво и планине Авала и Космај протлашени су за пределе изузетних одлика. На Великом ратном острву, поред ретких птица, откривен је патуљаста слепи миш за кога се сматрало да не постоји у Србији.

МАЧВА

ШАБАЦ

На обали реке Саве лежи стара тврђава око које се простира град Шабац. Због свог положаја, Шабац је у 19. веку био један од најзначајнијих српских градова и назван је „Мали Париз”. У Првом светском рату Шабац је потпуно разрушен.

Саборна црква

ТРШИЋ

Село Тршић је родно место Вука Стефановића Караџића. При изградњи етно-парка водило се рачуна да село сачува некадашњи изглед. Овде се сваке године одржавају Вуков сабор и такмичења за ученике из српског језика.

МИШАР

На брду Мишару одиграла се једна од најзначајнијих битака у Првом српском устанку. Битка се водила између српске војске под командом Карађорђа и турске војске. У знак сећања подигнут је Споменик Карађорђу и мишарским јунацима.

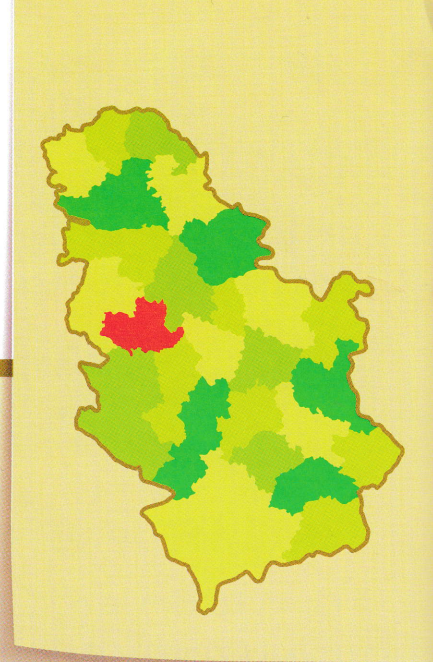
Специјални резерват природе КАЊОН РЕКЕ ТРЕШЊИЦЕ

Кањон Трешњице је природно добро од изузетног значаја, које је стављено под заштиту ради очувања станишта белоглавог супа. Ова птица је природна реткост и угрожена врста. У кањону Трешњице живи 17 парова орла белоглавог супа.

На Церу, Гучеву и
Мачковом камену
подигнуте су спомен
костурнице у којима су
сахрањени српски војници
потинули на овим
просторима у биткама за
Време Првог светског
рата.

КОЛУБАРА

МАЧВА

БЕОГРАД

МОРАВИЦА

ЗЛАТИБОР

Осечина

Влашић

Ваљево

Брана
Стубо - Ровни

Петничка
пећина

Мионица

Љиг

Бања
Врујци

Рибничка
пећина

Сувобор

Рајац

Водопад
Скакало

Дивчибаре

Маљен

Повлен

Клисура
реке Градац

Таорска врела

Уб

Паљуви
језеро

Лајковац

Археолошко
налазиште
Анине

Тамнава

Колубара

Копница

Јалар

Пеџка

Таблањница

Кула
Ненадовића

ВАЉЕВО

Ваљево је смештено у котлини кроз коју протиче река Колубара. На том простору постојала су насеља још у каменом добу, тако да се Ваљево сврстава међу настарија градска насеља Србије.

У центру града налази се Тешњар, очувана стара српска чаршија.

КЛИСУРА РЕКЕ ГРАДАЦ

Река Градац је једна од најчистијих река у Европи. Ту живе видре које могу да опстану само у чистој води. У клисури постоји скоро 70 пећина, а још увек се откривају нове.

ТАОРСКА ВРЕЛА

За Таорска врела кажу да су некада била много већа и лепша. Ипак, и данас се може видети мноштво каскада и слапова са остацима старих воденица. Због своје лепоте, Таорска врела су проглашена за Споменик природе.

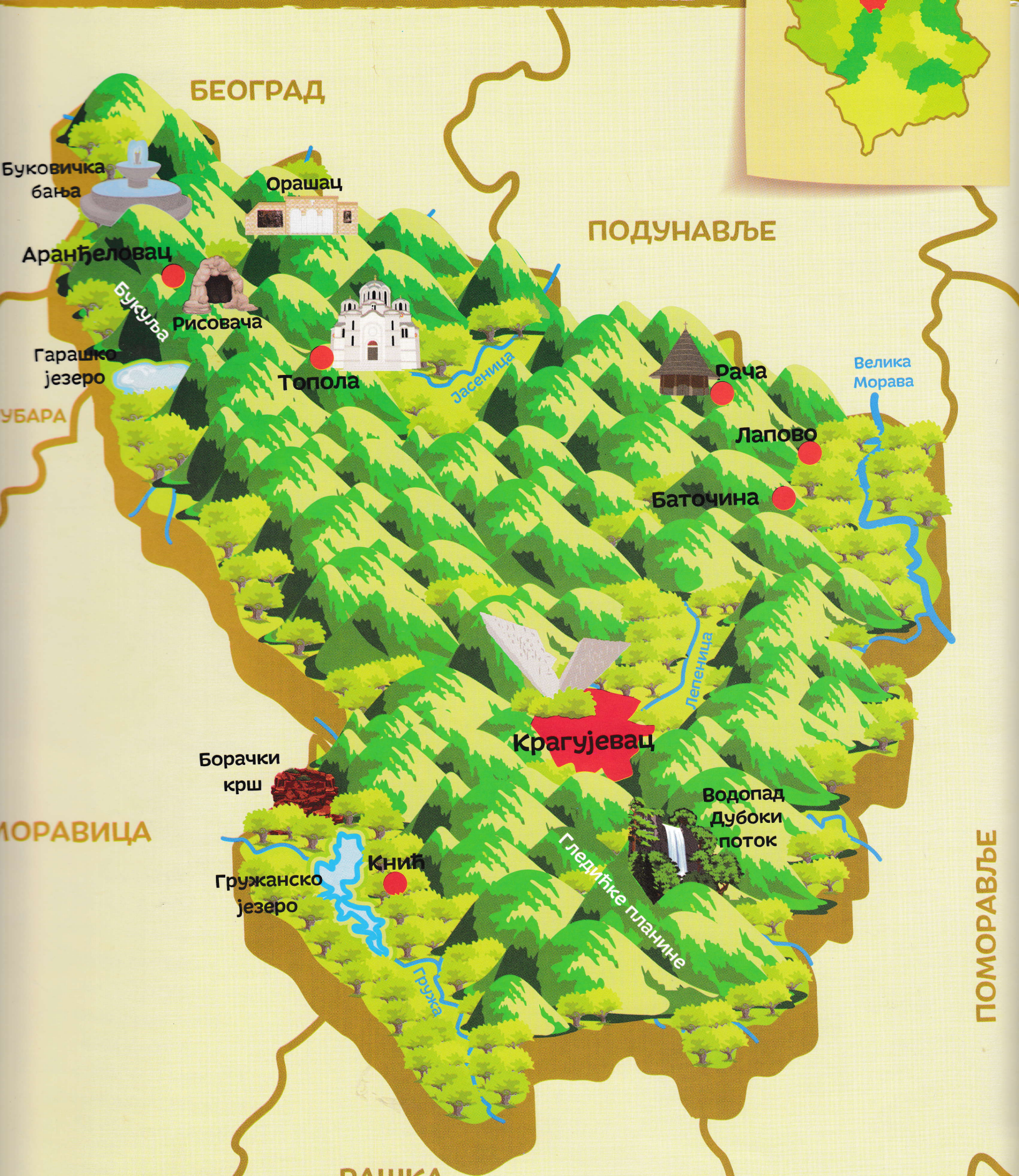
Археолошко налазиште АНИНЕ

Налазиште Анине се налази у селу Ћелије, у близини ушћа реке Љиг у Колубару. Откривени су темељи велике римске виле из 4. века. Пронађени су многи предмети и новчићи из тог доба.

Петничка и Рибничка пећина су значајне по открићу археолошких налаза из праисторије, као и остатака биљака из леденог доба. У Рибничкој пећини живи 15 врста слепих мишева, веома ретких у Европи.

ШУМАДИЈА

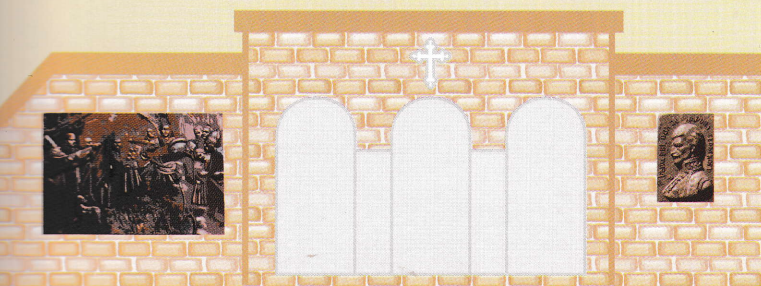

КРАГУЈЕВАЦ

Крагујевац је четврти град по величини у Србији. Био је престоница кнежевине Србије за време Милоша Обреновића. У Другом светском рату немачка војска је у Крагујевцу за 3 дана стрељала око 3000 људи, међу којима је било око 300 ђака. У знак сећања на недужне жртве подигнут је Спомен-парк Крагујевачки октобар.

Споменик
стрељаним
ђацима и
професорима

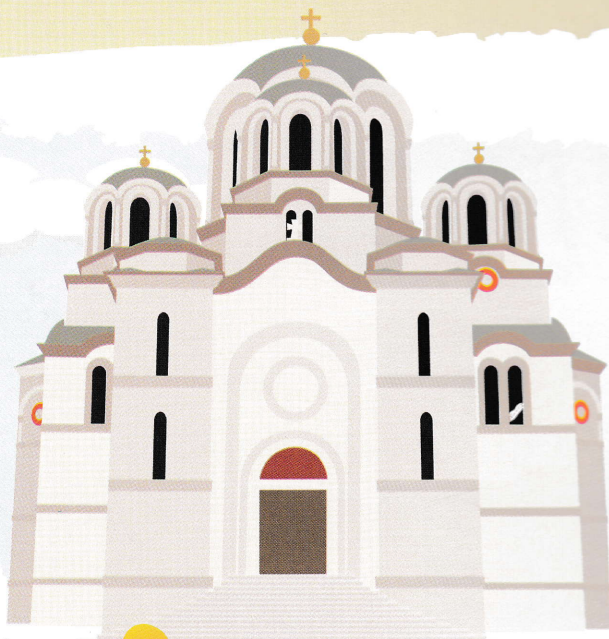

ОРАШАЦ (МАРИЋЕВИЋА ЈАРУГА)

У Орашцу 1804. године подигнут је Први српски устанак под вођством Карађорђа. На месту где су се устаници састали, у Марићевића јарузи, саграђена је спомен-чесма.

ОПЛЕНАЦ

Опленац је брдо крај Тополе на коме се налази Црква св. Ђорђа - маузолеј династије Карађорђевић. Унутрашњи зидови цркве су украшени мозаицима који се састоје од 40 милиона разнобојних стаклених коцкица.

БОРАЧКИ КРШ

Борачки крш је део угашеног вулкана који је настао пре око 20 милиона година. Камен који се ту може наћи је веома тврд, лепе боје и светлуцав. На врху овог брда некада се налазио средњовековни град Борач.

Петина Рисовача је била станиште човека из леденог доба. Да би се посетиоцима дочарао живот првих људи, у петини су направљене фигуре једне праисторијске породице при свакодневном послу.

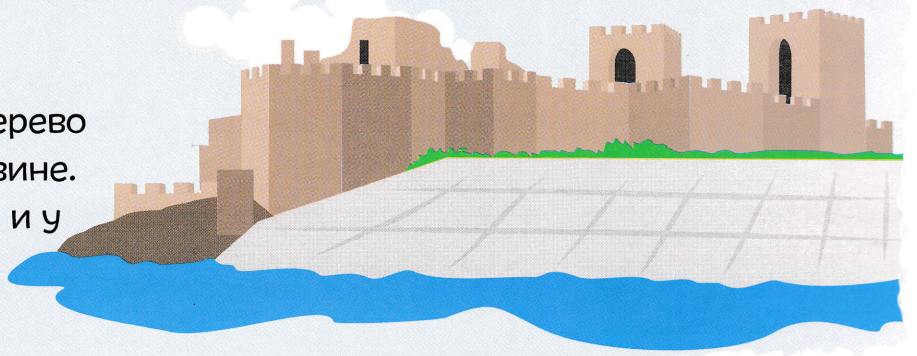
ПОДУНАВЉЕ

СМЕДЕРЕВО

Смедерево лежи на обали Дунава. На изградњу тврђаве у 15. веку, Смедерево постало престоница Српске деспотовине. Градио ју је деспот Ђурађ Бранковић и у то време била је највећа равничарска тврђава у Европи.

Смедеревска тврђава

ЗЕМЉОРАДНИЧКА ЗАДРУГА АЗАЊА

У Азањи је у 19. веку основана прва земљорадничка задруга на територији централне Србије. Основало ју је 70 задругара, од којих је само 17 било писмено.

Црква брвнара ПОКАЈНИЦА

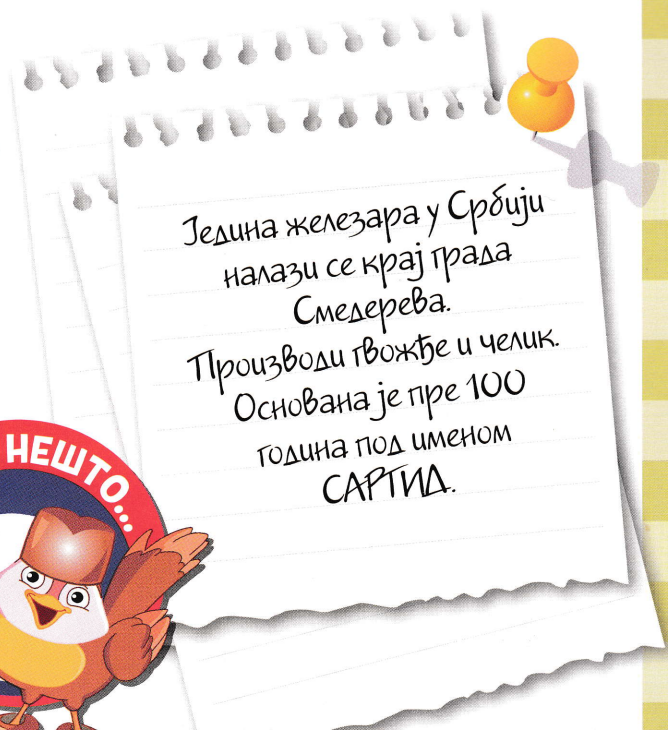
Црква брвнара Покајница налази се у близини Велике Плане. Подигнута је почетком 19. века. Поред ње је дрвена звонара. Црква је проглашена за Споменик културе од изузетног значаја.

БАЊА ПАЛАНАЧКИ КИСЕЉАК

Бања Паланачки кисељак налази се на обали реке Јасенице крај Смедеревске Паланке.

Вода ове бање је једна од првих српских лековитих вода која је послата на анализу у Беч још у 19. веку.

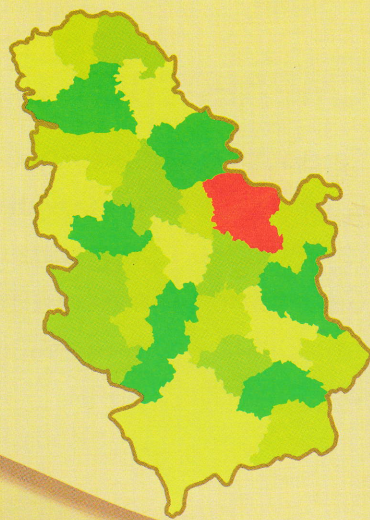

Једина железара у Србији
налази се крај града
Смедерева.
Производи гвожђе и челик.
Основана је пре 100
година под именом
САРТИД.

БРАНИЧЕВО

ЈУЖНИ
АНАТ

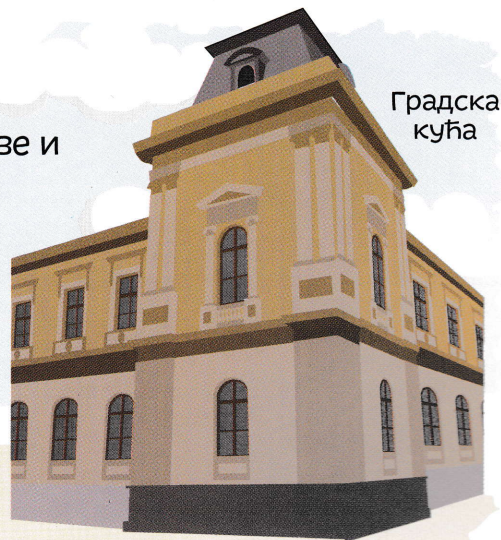

ПОМОРАВЉЕ

ПОМОРАВЉЕ

ПОЖАРЕВАЦ

Пожаревац је смештен између три реке: Дунава, Велике Мораве и Млаве. У Пожаревцу је основана једна од најстаријих школа у Србији која данас носи име „Доситеј Обрадовић”. Крај Пожаревца се налази позната ергела Љубичево, где се одржавају традиционалне коњичке игре.

Градска кућа

Археолошко налазиште ВИМИНАЦИЈУМ

Виминацијум је био град и велики римски војни логор који је настао у 1. веку, а трајао је до 7. века. Био је главни град римске провинције која је обухватала већи део Србије, Македоније и Бугарске.

ГОЛУБАЦ

Голубац је средњовековна тврђава на обали Дунава. Смештена је на високим литицама са којих се спушта у воду на самом уласку у Ђердапску клисуру.

КРУПАЈСКО ВРЕЛО

Крупајско врело је извор Крупајске реке у подножју планине Бељанице. Вода истиче из пећине у језеро нестварне боје. Тачна дубина овог малог језера није позната. До сада су рониоци при истраживању стигли до дубине од 120 метара.

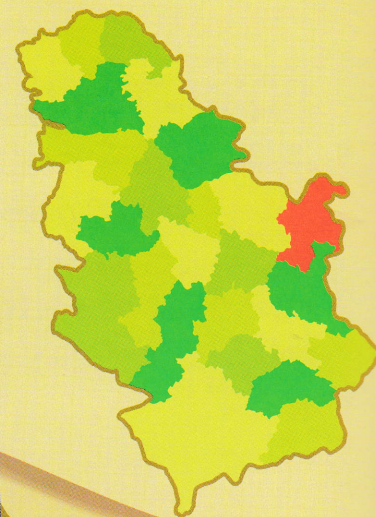
Национални парк Ђердап је највећи национални парк у Србији. Простире се дуж десне обале Дунава од Голубца у Браничевском до тврђаве Дијана у Борском округу. Богат је природним лепотама и ретким биљним и животињским врстама.

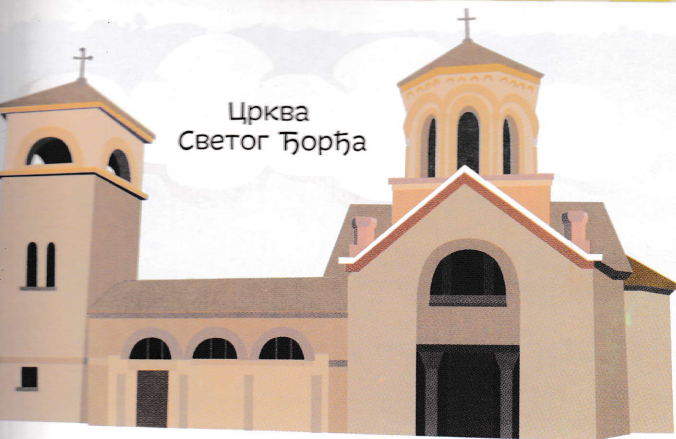

БОР

РУМУНИЈА

БРАНИЧЕВО

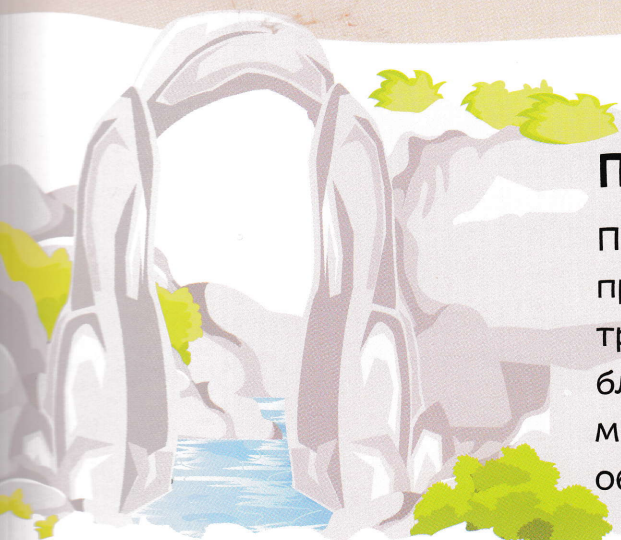
Црква
Светог Ђорђа

БОР

Регион у коме се налази Бор познат је под именом Тимочка крајина. Град се развио покрај највећег рудника бакра у Европи. У непосредној близини Бора налазе се Брестовачка бања и Борско језеро.

Археолошко налазиште ЛЕПЕНСКИ ВИР

Лепенски Вир је једно од највећих и најзначајнијих налазишта из доба праисторије. Пронађени су остаци насеља и много предмета и фигура. Када је изграђена хидроцентрала Ђердап, читаво налазиште је премештено на виши терен.

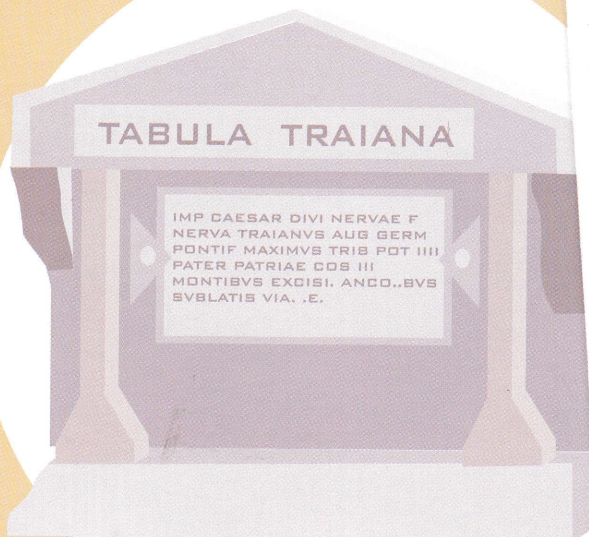

ПРЕРАСТИ РЕКЕ ВРАТНЕ

Прерасти су камени мостови или капије, настали природним путем. У клисури реке Вратне постоје три прераста. Мала и Велика прераст се налазе у близини манастира Вратна, док је Сува прераст мало удаљена. До њих се може доћи пешице обележеном стазом.

ТРАЈАНОВА ТАБЛА

Трајанова табла је латински натпис посвећен римском цару Трајану који је на овим просторима изградио римски пут и мост. Пут је водио од Београда кроз Ђердапску клисуру обалом Дунава до данашњег Кладова где се налазио мост који је спајао данашњу Србију и Румунију.

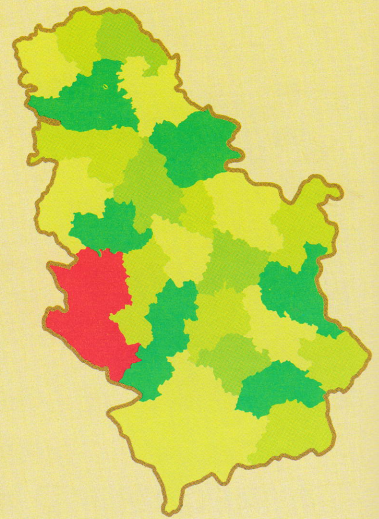

Лазарев кањон, кроз који протиче Лазарева река, најдужи је и најдубљи кањон источне Србије. Кроз њега је веома тешко проћи због стрмих литица и непроходних стаза, па због тога до данас није у потпуности истражен.

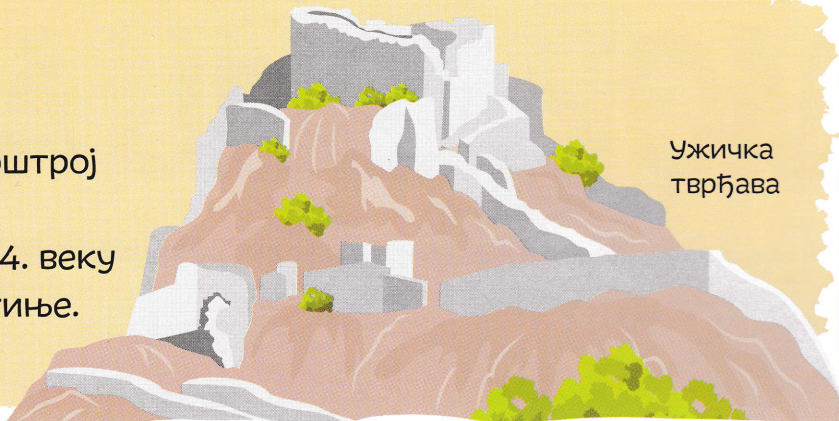
ЗЛАТИБОР

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

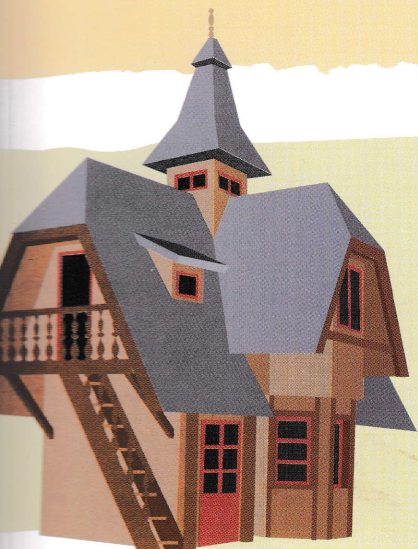

УЖИЦЕ

Ужице лежи на обалама реке Ћетиње у подножју планине Златибор. На високој оштрој стени која се спушта у реку, смештена је средњовековна тврђава. Подигнута је у 14. веку да би штитила Ужице и пут у долини Ћетиње.

Ужичка тврђава

Планина ТАРА

Национални парк Тара спада у најбогатија и највреднија шумска подручја Европе. Богата је клисурама, пећинама и биљним и животињским светом. Посебну вредност му даје Панчићева оморица која ту опстаје још од леденог доба. Бројне природне лепоте могу се видети при вожњи возом знаним као Шарганска осмица.

МАНАСТИР МИЛЕШЕВА

Манастир Милешева подигао је краљ Стефан Владислав у 13. веку. Познат је по својим фрескама које се убрајају међу најбоље у Европи из тог времена. Најпознатија фреска је Бели Анђео.

Специјални резерват природе УВАЦ

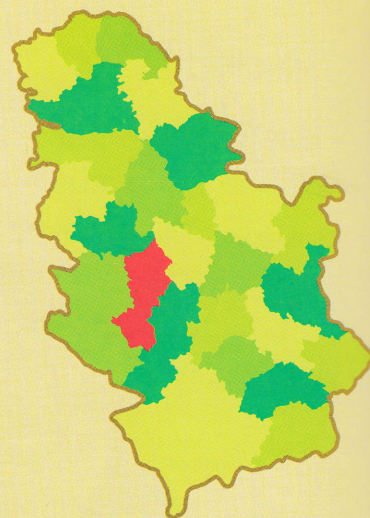
Кањон реке Увац се сматра за једно од најлепших места у Србији. Такође, представља једно од последњих станишта белоглавог супа. Пре двадесет година ова врста је била пред изумирањем. Тада је у кањону било само 7 супова. Данас их има око 300.

У селу Сиротојно на Златибору подигнут је музеј на отвореном „Старо Село“. Састоји се од око 50 оригиналних златиборских брвнара чије су унутрашњости и окућнице уређене као у старо доба.

МОРАВИЦА

КОЛУБАРА

Островица

Рудник

Коштунџи

Таково

Горњи
Милановац

Бања
Трепча

Овчарско-
кабларска
клисуре

Овчар
бања

Чачак

Лучани

Јелица

Зап. Морава

ЗЛАТИБОР

Хаџи Проданова
пећина

Чемерно

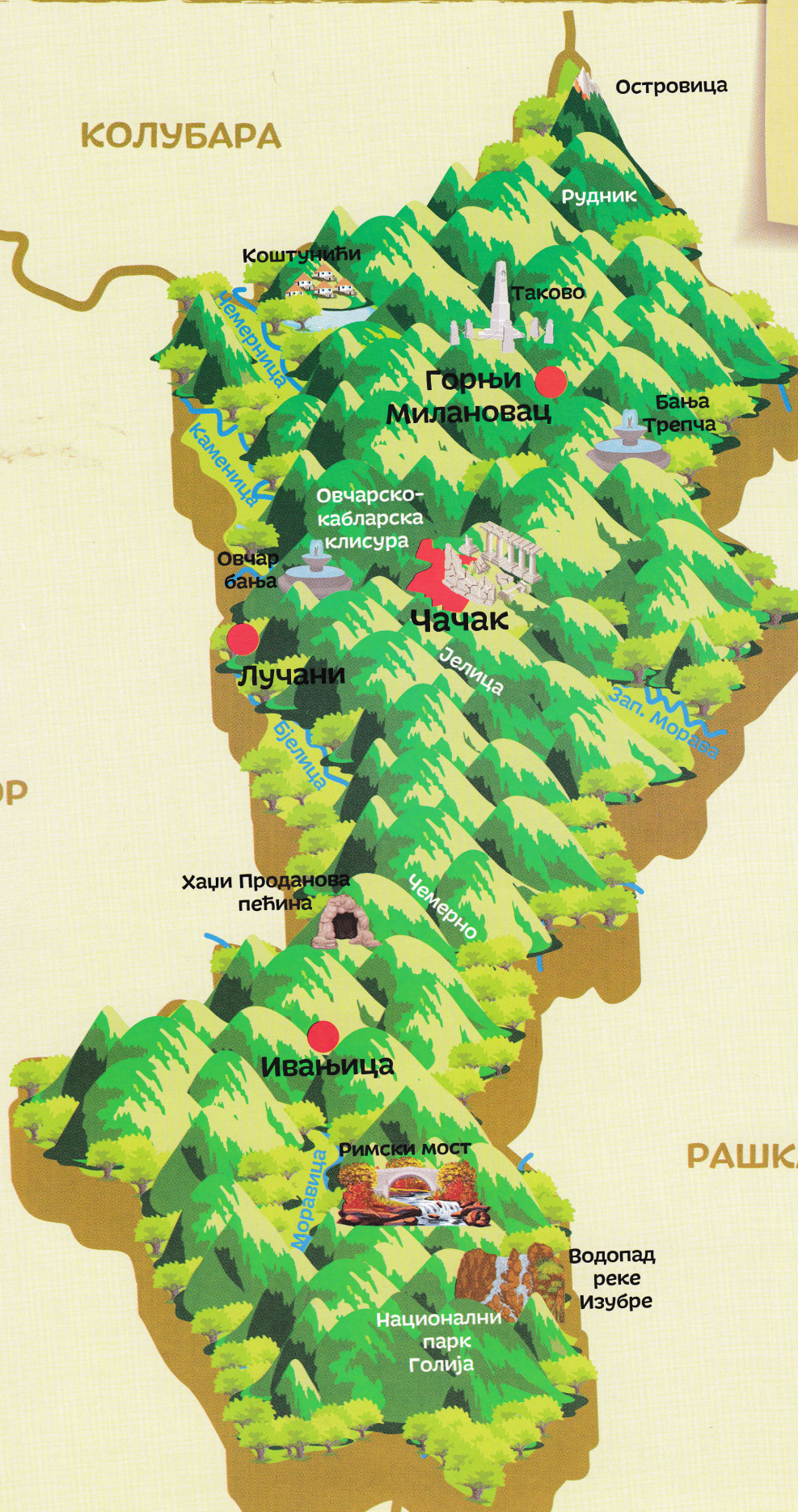
Ивањица

Римски мост

РАШКА

Водопад
реке
Изубре

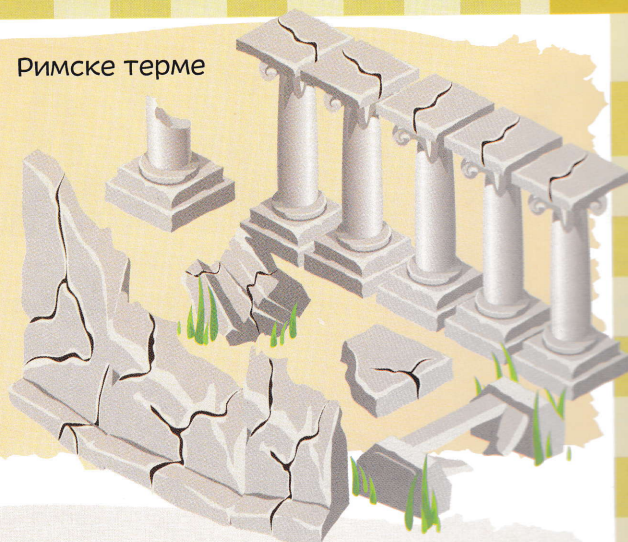
Национални
парк
Голија

ЧАЧАК

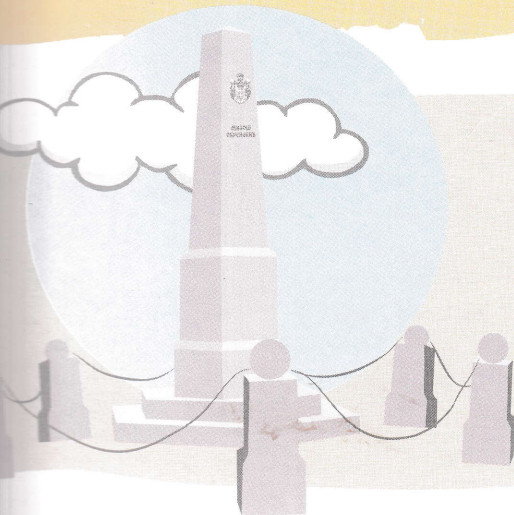
Град Чачак налази се у средишњем делу централне Србије. Окружен је планинама Вујан, Овчар, Каблар и Јелица. Приликом ископавања темеља за нову стамбену зграду, у самом центру Чачка откривени су остаци римских терми изграђених у 4. веку.

Римске терме

ТАКОВО

У селу Таково, крај Горњег Милановца, 1815. године Милош Обреновић је подигао Други српски устанак и позвао народ на велику побуну против Турака. Под великим храстом, где је донета одлука о подизању устанка, постављен је споменик.

ОВЧАРСКО-КАБЛАРСКА КЛИСУРА

У близини Чачка налази се клисура усечена између планина Овчар и Каблар. Западна Морава вијуга и пролази између стрмих литица. Због своје изузетне лепоте, ова клисура је под заштитом државе.

РИМСКИ МОСТ

У селу Куманица, преко реке Моравице лежи мост који народ тог краја назива Римски мост, иако се поуздано не зна ко га је саградио. Мост је са свих страна окружен зеленилом и потпуно се уклопио у околину.

Голија је планина богата шумом, потоцима, изворима, биљним и животињским светом. На њој се налазе бројне природне реткости. UNESCO ју је категорисао као резерват биосфере, тренутно једини у Србији.

РАШКА

ШУМАДИЈА

МОРАВИЦА

РАСИНА

ЗЛАТИБОР

ТОПЛИЦА

КОСОВО И
МЕТОХИЈА

ЦРНА ГОРА

КРАЉЕВО

Краљево лежи на трима рекама: Ибру, Западној Морави и Рибници. На ободу Краљева се налази манастир Жича у коме је крунисано седам српских краљева. Због тога се градски грб Краљева састоји из седам круна.

Манастир
Жича

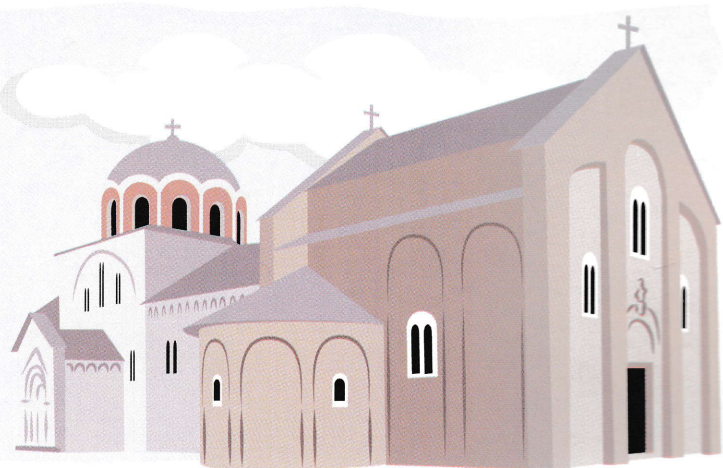

ТВРЂАВА МАГЛИЧ

Маглич се налази у клисури реке Ибар. То је једна од најбоље очуваних средњовековних тврђава у Србији. Лежи на врху брда кога Ибар окружује са три стране, док је са четврте стране дубоки ров усечен у стену.

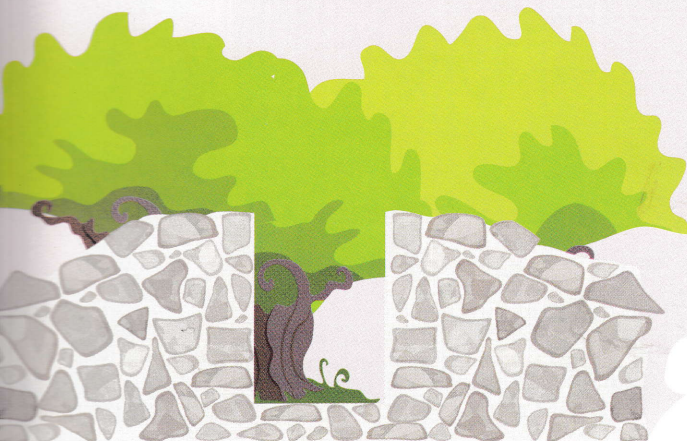
МАНАСТИР СТУДЕНИЦА

Студеница је један од највећих и најбогатијих манастира Српске православне цркве. Основао га је Стефан Немања у 12. веку. Окружен је зидинама и познат је у свету по колекцији фресака. Уврштен је у UNESCO-ву листу светске баштине.

СТАРИ РАС

Стари Рас је средњовековни комплекс споменика. Обухвата неколико археолошких налазишта, црква и манастира, од којих је најзначајнији манастир Сопотани. Овде је основана прва српска држава, под називом Рашка.

Копачић је највећи планински масив у Србији. На њему се налази највећи скијашки центар у Србији, као и заштићена зона под називом „Национални парк Копачић“. На неприступачним, каменитим литицама расте рунолист, цвет који је строго заштићен у читавој Европи.

РАСИНА

КРУШЕВАЦ

Крушевац је као своју престоницу подигао кнез Лазар у 14. веку. Град је био утврђење опасно зидинама. Крушевац је био центар државе све до доласка на власт деспота Стефана Лазаревића, који је престоницу преселио у Београд.

Остаци града
цара Лазара

ТВРЂАВА КОЗНИК

Козник је средњовековна тврђава подигнута у 14. веку за време владавине кнеза Лазара. Смештена је на обронцима Копаника изнад реке Расине.

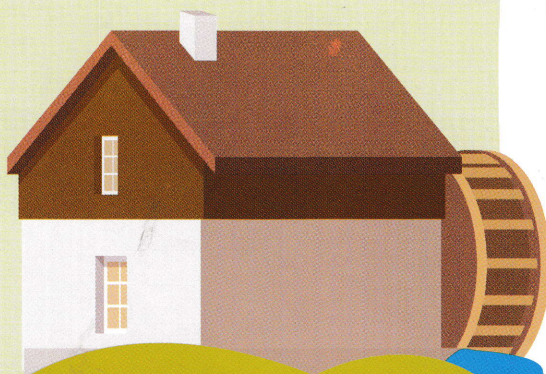
МАНАСТИР ЉУБОСТИЊА

Манастир Љубостиња се налази у близини Трстеника и Врњачке бање. Саграђен је почетком 15. века. У њему је сахрањена кнегиња Милица, жена кнеза Лазара.

ВОДЕНИЦЕ ПОТОЧАРЕ

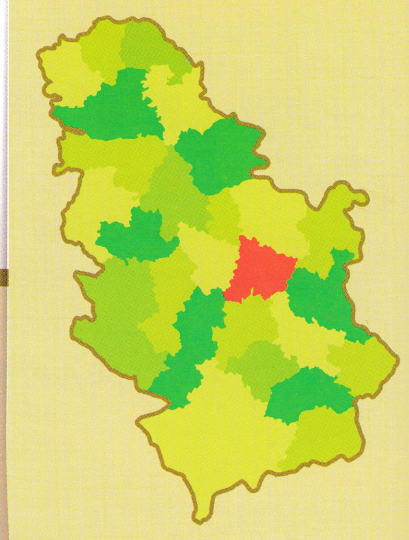
Некада је у Србији било преко 7000 воденица. Данас их је мало преостало. Од Бруса до села Брзећа, на Грашевачкој реци, старе воденице још увек одолевају времену. У самом селу Брзећу неке су обновљене, а неке су скоро саграђене.

Александровац је познат по виноградима и производњи вина. У околини града се налазе такозване Пољане (стара виноградарска етно-насеља). Јединственог су изгледа, па се неке од њих данас обнављају. Пољана у Лукаревини је заштићена законом.

ПОМОРАВЉЕ

ДУНАВЉЕ

УМАДИЈА

БРАНИЧЕВО

ЗАЈЕЧАР

НИШАВА

РАСИНА

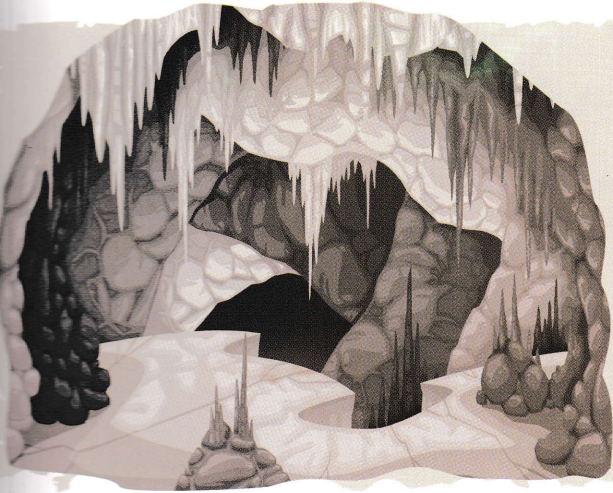

ЈАГОДИНА

Јагодина се налази у средњем Поморављу на реци Белици. Споменик палим борцима овог краја подигнут је после Првог светског рата у самом центру Јагодине, на тргу украшеном зеленилом. Цео трг је проглашен за културно добро.

Споменик ослободиоцу

РЕСАВСКА ПЕЋИНА

Ресавска пећина спада међу највеће и најлепше пећине у Србији. Сматра се да је по лепоти накита који се јавља у три боје на другом месту у Европи (после Постојнске јаме у Словенији). Стара је око 80 милиона година. Богата је бројним дворанама, стубовима, окамењеним водопадима...

МОНАСТИР МАНАСИЈА

Манастир Манасија је један од најзначајнијих споменика српске средњовековне културе. Задужбина је деспота Стефана Лазаревића. Цео комплекс је утврђен зидинама са 11 кула. У Манасији је основана „Ресавска школа”.

СПОМЕНИК БОЈУ НА ИВАНКОВЦУ

Иванковац је брдо код Ћуприје на обали Велике Мораве. На њему су се током Првог српског устанка сукобили устаници са турском царском војском. Српски устаници су однели победу. На месту где је битка вођена

подигнут је споменик, док се у непосредној близини могу видети делимично очувани шанчеви.

На Великом Ветрену, врху планине Јухор, леже остаци тајанственог келтског града, као и огромни камени блокови наслатани тако да праве пећину. Светски стручњаци сматрају да је ово једно од најзначајнијих европских налазишта из келтског периода.

ЗАЈЕЧАР

БРАНИЧЕВО

БОР

Археолошко
налазиште
Феликс
Ромулиана

Боговинска
пећина

Зајечар

Грлишко
језеро

Бољевац

Црни Тимок

Ртањ

Сесалачка
пећина

Клисура
Ждрело
Стогазовац

Бели Тимок

Археолошко
налазиште
Тимакум
Минус

Сокобања

Водопад
Рипаљка

Скробничке
камене фигуре

Књажевац

БУГАРСКА

НИШАВА

Стара планина

Водопад
Буковик

ЗАЈЕЧАР

Зајечар се налази у Тимочкој крајини у зајечарској котлини. Некада су се у Зајечару могле видети бројне чесме, док су данас многе од њих пресушиле. Најстарија чесма изграђена крајем 19. века краси централни градски трг и данас је прикључена на градски водовод.

Археолошко налазиште ФЕЛИКС РОМУЛИЈАНА

У Гамзиграду крај Зајечара пронађени су остаци римске царске палате зване Феликс Ромулијана. Изградио ју је римски цар Гај Галерије у 3. веку. Мозаици откривени у палати сматрају се за једне од најлепших из тог периода.

СОКОБАЊА

Сокобања је градско насеље и бања. Осим тога за Сокобању су везани и Лептерија са познатом средњовековном тврђавом Соко-град и водопад Рипаљка. Овај водопад је значајан по томе што је први споменик природе у бившој Југославији заштићен законом.

СКРОБНИЧКЕ КАМЕНЕ ФИГУРЕ

У близини села Скробнице, на падинама планине Девице, око 100 тајанствених камених фигура годинама „пркосе” земљиној тежи.

Различитог су облика и величине, а нико не зна ко их је и када направио.

Планина Ртањ се нагло диже из равнице и прави скоро правилну купу, па многи верују да је Ртањ пирамида. Сва вода на планини понире и избија по ивицама планине. У подножју планине се налази јама Леденице из које се може извадити лед у свако доба године.

НИШАВА

МОРАВЉЕ

АСИНА

ТОПЛИЦА

ЈАБЛАНИЦА

ЗАЈЕЧАР

ПИРОТ

Нишка тврђава

НИШ

Ниш је трећи град у Србији по броју становника. Кроз њега протиче река Нишава. Ниш је био центар различитих држава током своје дуге историје. На простору данашњег Ниша (римског Наиса) рођени су римски цареви Константин Велики и Констанције III.

Археолошко налазиште МЕДИЈАНА

У време владавине римског цара Константина Великог Медијана је била римско насеље и велико пољопривредно газдинство. Данас се на Медијани могу видети остаци насеља и очувани подни мозаици.

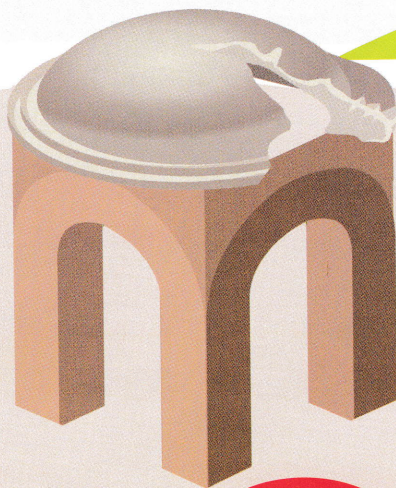
ДЕЛИГРАДСКИ ШАНАЦ

Битка на Делиграду вођена је између српске устаничке војске под вођством Карађорђа и турске војске током Првог српског устанка. Ради одбране устаници су подигли утврђење на Делиграду, од кога се данас могу видети делимично сачувани шанчеви.

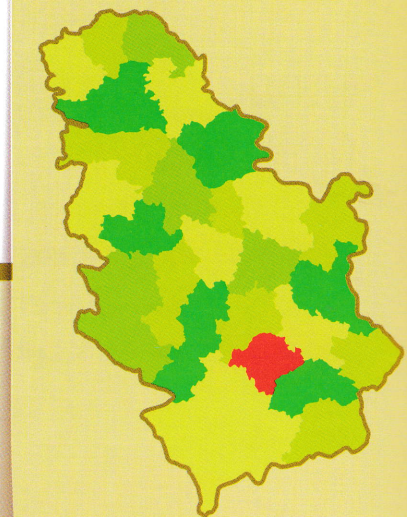
Археолошко налазиште КУЛИНА-БАЛАЈНАЦ

Археолошко налазиште Кулина се налази на узвишењу изнад села Градишта крај Меровине. Ту је пронађено византијско утврђење, нешто предмета, новац из 4. века и такозвани портрет царице из Балајнца - бронзана глава царице која је била део статуе у природној величини.

Сутјевачка клисура је део речне долине Нишава. Простире се између Нишке и Белопаланачке котлине. Због своје лепоте и јединственог живот света, проглашена је за Парк природе и заштићено подручје.

ТОПЛИЦА

РАСИНА

НИШАВА

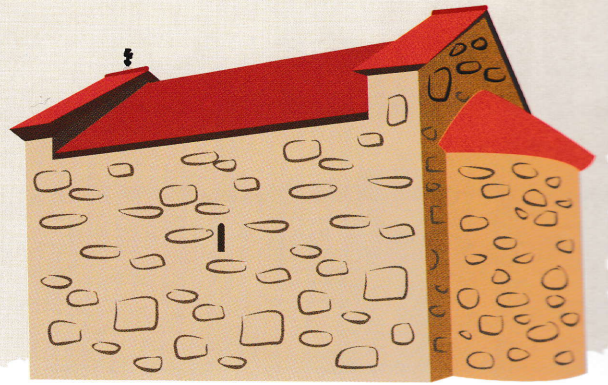
КОСОВО
И
МЕТОХИЈА

ЈАБЛАНИЦА

ПРОКУПЉЕ

Народна традиција везала је име Југ Богдана за град Прокупље. Стара кула и црква носе његово име. Средњовековни град Хисар се назива и Југ Богданов град. Југ Богдан је био српски војвода, жупан и кнез, а познат је из народних песама које су опевале њега и његових девет синова Југовића.

Југ Богданова црква

Археолошко насеље ПЛОЧНИК

Археолошко насеље Плочник налази се на обали реке Топлице. Читаво насеље подигнуто је тако да изгледа аутентично. У обиласку се могу видети разни предмети, посуђе и оруђе у кућама, тако да се може доживети начин живота у каменом добу.

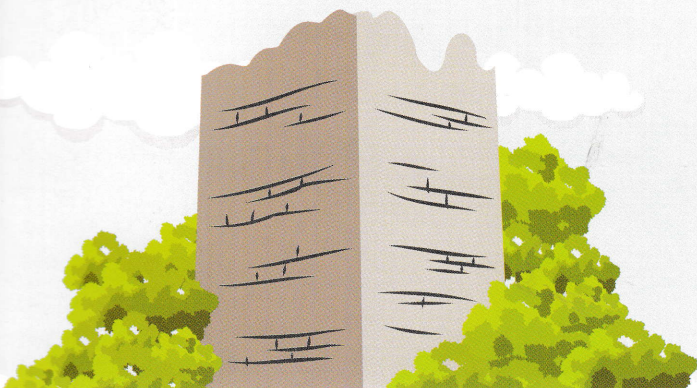
ЋАВОЉА ВАРОШ

Ћавоља Варош је скуп земљаних кула на чијим врховима се налазе камене капе. Има их преко две стотине. Необичне куле су јединствене у Србији и познате у свету. Поред кула, у Ћавољој Вароши се налазе два извора минералне воде и окна саских рудника из 13. века.

ИВАН КУЛА

Иван кула је утврђење на планини Радан. Некада је то био утврђени средњовековни град сазида на врху вулканске купе која је заравњена и има стрмо засечене падине. Прича се да су из ове тврђаве Иван Косанчић и Милан Топлица отишли у Косовски бој.

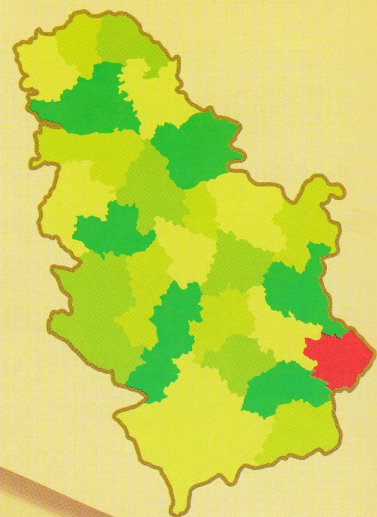

На Радан планини постоји део пута назван „Узбрдна низбрдна“. Неко тврди да је реч о чуду, а неко о оптичкој варци. Било како било, на том месту чини се да поток тече узбрдо. Кликерци, просућа вода по асфалту или угашени аутомобили такође се наизглед крећу узбрдо.

ПИРОТ

ИШАВА

ЗАЈЕЧАР

Херлошко
алазиште
аденчиште

Бела
Паланка

Водопад
Бигар

Кањон
Темштице

Завојско
језеро

Пирот

Дивљанско
језеро

Бабушница

Водопад
Чингуљски
скок

Пиљски
водопад

Стара планина

Село Гостуша

Водопад
Арбиња

Водопад
Тупавица

Пећина
Владикине
плоче

Височица

Кањон
Росомаче

Димитровград

Кањон
Јерме

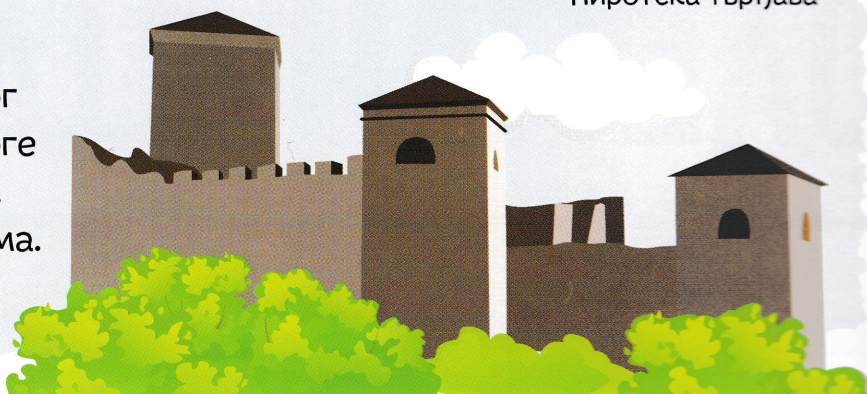
Звоначка
бања

ЈАБЛАНИЦА

БУГАРСКА

ПИРОТ

Град Пирот је подигнут на месту римског утврђења Турес (3. век). Очуване су многе грађевине из периода турске владавине. Пирот је познат по живописним ћилимима.

ЗАВЕТНИ ХРАСТ У ДИВЉАНИ

Заветни храст у селу Дивљана је најстарије дрво у Србији. Сматра се да је стар преко 1000 година. Стабло је широко око три метра и потпуно је шупље. У њега се може ући као у пећину.

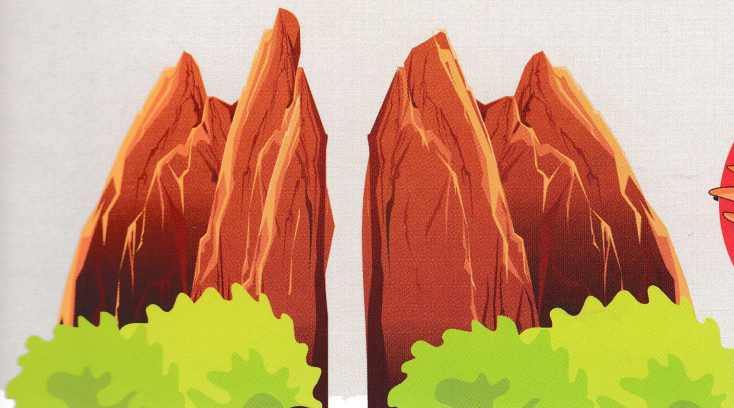
СЕЛО ГОСТУША

Село Гостуша, или како га још називају Камено село, налази се на Старој планини. Јединствено је по томе што је готово цело изграђено од камена: ограде, димњаци, подруми, па чак и кровови су од камена.

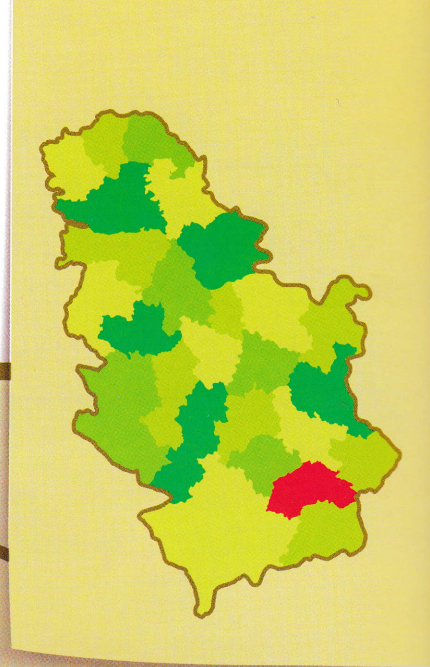
КАЊОН ЈЕРМЕ

Кањон Јерме обилује природним лепотама. Ту се може видети најужи кањонски усек у Европи у месту Цедиљка, велики број пећина и кречњачке фигуре попут оних у Ђавољој Вароши.

Стара планина је по много чему јединствена. На њој се налазе најлепши водопади у Србији, клисуре, извори, ретке биљне и животињске врсте и налазиште фосилних трагова диносауруса. Проглашена је за Национални парк.

ЈАБЛАНИЦА

ЛЕСКОВАЦ

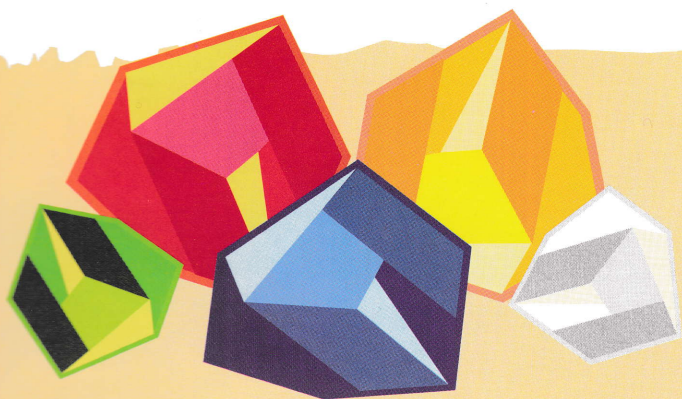
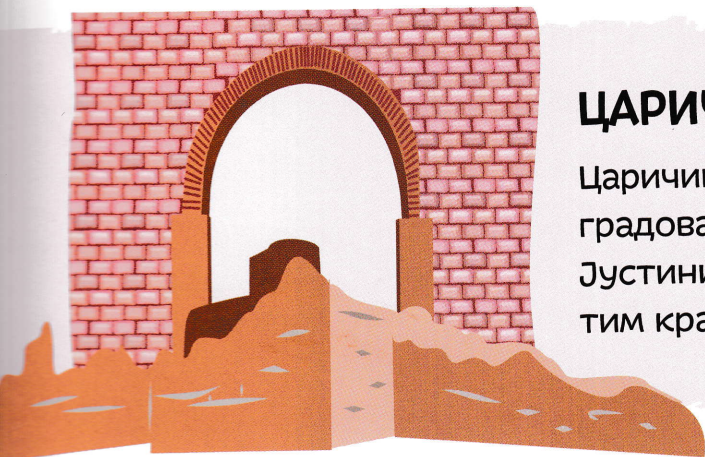
Лесковац лежи у пространој и плодној Лесковачкој котлини. Овај град има дугу историју, па је самим тим препун занимљивих мотива и објеката.

Црква Оцаклија

ЦАРИЧИН ГРАД (ЈУСТИНИЈАНА ПРИМА)

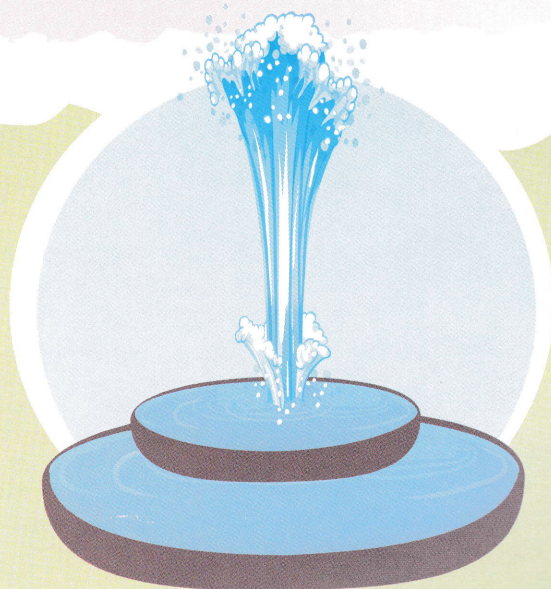
Царичин град је био један од највећих и најзначајнијих градова на Балкану. Подигао га је византијски цар Јустинијан I у 6. веку, за кога се сматра да је рођен у тим крајевима (тачније Таурезуму).

СЕЛО ГОРЊИ БУЧУМЕТ

Камење које су становници Горњег Бучумета проналазили на својим њивама показало се као веома чврсто, па су од њега правили куће, бунаре, ограде... Тек скорим испитивањем утврђено је да се ради о драгом и полудрагом камењу. Тако је ово село постало познато као село од драгог камења.

У близини Медвеђе, на обронцима Радан планине налази се рудник злата и бакра Лече. Још пре 1500 година, одавде су Римљани ископавали руду, а јама и ходник из римског доба и данас су очувани. Најновија истраживања показују да је Лече један од највећих налазишта злата у Европи.

СИЈАРИНСКА БАЊА

Бања се налази у клисури окружена бујним зеленилом. На малом простору налази се више од 20 извора минералне воде, од којих је свака различитог састава. Оно по чему је ова бања јединствена у Европи су гејзири топле воде који достижу висину до 8 метара.

ПЧИЊА

ЈАБЛАНИЦА

ОСОВО И
ЕТОХИЈА

МАКЕДОНИЈА

БУГАРСКА

ВРАЊЕ

Од давнина су се на месту данашњег Врања укрштали важни каравански путеви. Под турском влашћу овај град је био преко 400 година и имао је важан положај. Врање је овековечио Бора Станковић у својим књигама.

Народни музеј
Врање

ВЛАСИНСКО ЈЕЗЕРО

Власинско језеро је највеће вештачко планинско језеро у Србији.

Јединственост овог језера су пловећа острва која покреће ветар. Острва имају потпуну вегетацију (дрвеће, жбуње, траву...).

ЦРКВА У ХРАСТУ

У селу Јовац крај Владичиног Хана налази се интересантна грађевина. У унутрашњости храстовог стабла направљена је црква Светог Пантелеја.

ВРАЖЈА СТЕНА

У близини Трговишта уздиже се чудо природе под називом Вражја стена или Вражји камен. Река Пчиња је у далекој прошлости просекла стену и извајала низ великих камених стубова. Зато се ово место некада звало Просечник.

Марково кале или Марков град је средњовековна тврђава крај Врања. Легенда каже да је у њој живео Марко Краљевић и храбро је бранио од Турака. Када је морао да се повуче, на коњу Шарцу је прескочио на суседну планину. Том приликом је Шарац оставио отисак копита у стени.

КОСОВО И МЕТОХИЈА

АЛБАНИЈА

МАКЕДОНИЈА

Манастири: Пећка патријаршија, Високи Дечани, Грачаница и црква Богородице Лјевишке уписани су у UNESCO листу светске баштине. На Газиместану 1389. године вођена је Косовска битка. На том месту подигнута је Гумова јаншма.